

CONFISCAREA EXTINSĂ ÎN CADRUL INFRACTIUNII PRIVIND SPĂLAREA BANILOR

STĂVILĂ Mihai,

doctor, conferențiar universitar, USEM

stavila.m.v@gmail.com

GHILESCU Nigora,

studentă an.III, Facultatea Drept ,USEM

ghilescunigora@gmail.com

Rezumat: *Prezentul articol are un scop informativ în ceea ce privește măsurile de siguranță aplicate de legiuitor în cazul combaterii infracțiunii privind spălarea banilor, în contextul legislației din Republica Moldova. Am abordat etapele și metodele de spălare a banilor, precum și cadrul legal constitutiv. Infracțiunea de spălare de bani fiind o infracțiune caracteristică din sfera criminalității organizate ce afectează sistemul democratic, amenințând stabilitatea sistemelor financiare ale statelor amenințând stabilitatea sistemelor financiare ale statelor. Prin spălarea banilor se asigură fluxul de capital necesar organizațiilor criminale de a cumpăra protecția prin coruperea membrilor autorităților de aplicare a legii. În ceea ce privește activitatea de spălare de bani, aceasta reprezintă transferul ilegal de bunuri în sistemul economic legal prin folosirea unor manopere și operațiuni care ascund originea infracțională a bunurilor supuse spălării.*

Cuvinte-cheie: spălare de bani, operațiuni financiare, confiscare extinsă, confiscare specială, sechestru, bunuri

Summary: *This article has an informative purpose regarding the security measures applied by the legislator in the case of combating the crime of money laundering, in the context of the legislation of the Republic of Moldova. We covered the stages and methods of money laundering, as well as the constitutive legal framework. The crime of money laundering being a characteristic crime in the sphere of organized crime that affects the democratic system threatening the stability of the states' financial systems threatening the stability of states' financial systems. Money laundering provides the flow of capital necessary for criminal organizations to buy protection by bribing members of law enforcement. As far as money laundering is concerned it represents the illegal transfer of goods into the legal economic system by using manipulations and operations that hide the criminal origin of the goods subject to laundering.*

Keywords: money laundering, financial operations, extended confiscation, special confiscation, sequester, assets

Introducere. Noțiunea „spălarea banilor” este relativ recentă în vocabularul juridic, dar necesitatea de a ascunde natura sau existența unor venituri criminale sau, cel puțin, dubioase apare deja în secolul al XX-lea.

Spălarea banilor este partea financiară de facto a tuturor infracțiunilor prin care se obține profit. Este procesul prin care infractorii încearcă să ascundă originea și posesia reală a veniturilor provenind din activitățile lor criminale.¹

Scopul unui mare număr de activități infracționale este generarea de profit pentru individul sau grupul care săvârșește infracțiunea. Spălarea banilor reprezintă procesarea acestor rezultate ale infracțiunii cu scopul de a le ascunde originea ilegală. Acest proces are o importanță critică, pentru că oferă infractorului posibilitatea de a se bucura de produsele infracțiunii fără a le dezvălui proveniența.

În concepția F.B.I., spălarea banilor reprezintă manipularea banilor astfel încât să se deghizeze sursa și originea lor adevărată.²

Conform legislației Uniunii Europene, Directivele Consiliului 91/308/EEC din 10 Iunie 1991 și 2001/97/EC din 4 Decembrie 2001, spălarea banilor înseamnă următoarea acțiune, atunci când este săvârșită cu intenție:³

a) transformarea sau transferarea de proprietate, cunoscând că o astfel de proprietate provine dintr-o activitate infracțională sau dintr-un act de participare la o astfel de activitate, în scopul ascunderii sau disimulării originii ilicite a proprietății sau în scopul sprijinirii oricărei persoane implicate în comiterea unei astfel de activități, pentru a se sustrage de la consecințele legale ale acțiunilor sale;

b) ascunderea sau disimularea naturii, sursei, amplasării, dispunerii, mișcării, drepturilor reale cu privire la proprietate sau la posesia acesteia, cunoscând că o astfel de proprietate provine dintr-o activitate infracțională;

c) dobândirea, posesia sau folosirea unei proprietăți, cunoscând, la data primirii, că o astfel de proprietate provine dintr-o activitate infracțională sau dintr-un act de participare la o asemenea activitate;

d) participarea, asocierea, tentativa de comitere și sprijinirea, încurajarea, înlesnirea, sfătuirea în vederea comiterii oricăreia dintre acțiunile menționate în alineatele anterioare.

Metodele de cercetare științifică utilizate și materialele aplicate. Prezentul articol a avut la bază cercetarea legislației naționale și a doctrinei ce reglementează fenomenul spălării banilor.

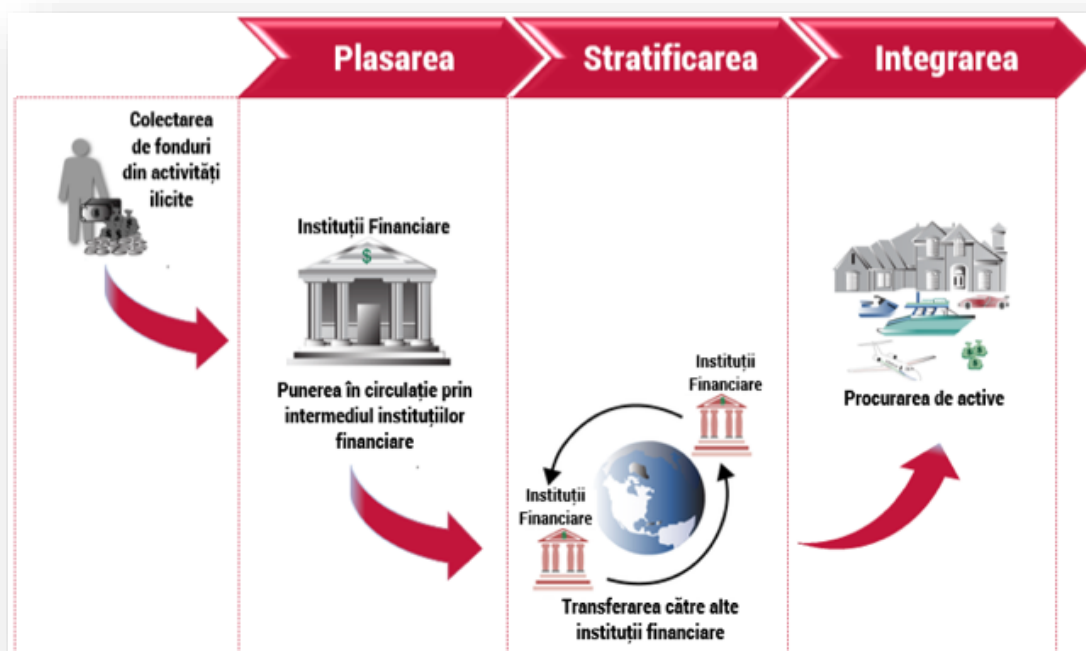
Rezultate și discuții. *Etapele procesului de spălare a banilor.* Nu există o singură metodă standard de spălare a banilor - acestea variază de la cumpărarea sau vânzarea obiectelor de lux până la trecerea banilor într-o rețea de afaceri ilegale. Procesul de spălare a banilor are

¹ GAFI- Ce înseamnă spălarea de bani – Editie Revizuita, Octombrie 2003

² Petruț Ciobanu, *Infracțiuni Financiar Bancare*, Editura Rosse Internațional, București, 2012, pag. 113.

³ Directivele Consiliului 91/308/EEC din 10 Iunie 1991 și 2001/97/EC din 4 Decembrie 2001,

trei faze: plasare, stratificare și integrare⁴.

Plasarea fondurilor în circuitul financiar reprezintă fluxurile de numerar de la sursa acestora. Sursa banilor poate fi ascunsă sau declarată greșit, după care urmează introducerea banilor în circulație prin intermediul instituțiilor financiare, cazinourilor, magazinelor, birourilor de schimb și alte întreprinderi atât locale cât și internaționale. Este cea mai vulnerabilă etapă a spălării banilor, deoarece implică colectarea și manevrarea unei mari cantități de numerar.

Stratificarea fondurilor este procesul de mișcare a fondurilor între diferite conturi pentru a le ascunde originea acestora; separarea veniturilor ilicite de sursa lor prin crearea unor straturi complexe de tranzacții financiare proiectate pentru a înșela organele de control și pentru a asigura anonimatul. Scopul acestei etape este de a îngreuna procesul de detectare a procesului de spălare a banilor. În această etapă, spălătorul de bani întreprinde o serie de preschimbări sau mișcări ale fondurilor pentru a le îndepărta de sursa din care provin. Fondurile pot fi îndreptate către cumpărarea și vânzarea de instrumente de investiții, sau spălătorul poate, pur și simplu, să trimită fondurile prin transfer electronic într-o serie de conturi din diverse bănci de pe întreg globul. Utilizarea a mai multe conturi îndepărtate din punct de vedere geografic, în scopul spălării banilor, este, în special, folosită în acele jurisdicții care nu cooperează în anchetele pentru combaterea spălării banilor. În anumite situații, spălătorii de bani pot deghiza transferurile ca fiind plăți pentru bunuri și servicii, în acest fel dându-le o aparență legitimă.

Integrarea fondurilor în circuitul legal - reprezintă mișcarea fondurilor astfel spălate prin intermediul organizațiilor legale; furnizarea unei legalități aparente bogăției acumulate în mod criminal. Dacă procesul de stratificare are succes, schemele de integrare vor așeza rezultatele spălării la loc în economie, în așa fel încât ele vor reintra în sistemul financiar apărând ca fonduri normale și „curate” de afaceri. Prin intermediul acestei etape, profiturile

⁴ Drept bancar și valutar - Dr. Florescu Viorel, București □ 2006

reciclate sunt plasate în economia reală legitimă iar rezultatele obținute din activități ilegale sunt legale. Profiturile au o acoperire legală, iar reciclatorul le poate folosi achiziționând bunuri la vedere.⁵

În cadrul procesului de spălare a banilor s-au identificat anumite puncte vulnerabile, puncte dificil de evitat de către spălătorul de bani și, în consecință, ușor de recunoscut, respectiv:

- plasarea numerarului în sistemul financiar;
- trecerea numerarului peste frontiere;
- transferarea numerarului în și dinspre sistemul financiar⁶.

Spălarea Banilor Fenomen Național și Internațional

Problema spălării banilor afectează din ce în ce tot mai multe state din întreaga lume, statisticile fiind îngrijorătoare de la an la an. Infrafracțiunea de spălare de bani se desfășoară cel mai adesea în mai multe state și zone geografice ale lumii. De aceea, se impune cooperarea internațională prin instituțiile juridice ale extrădării, comisiilor rogatorii, executarea hotărârilor judecătorești rămase definitive emise de alte state, sechestrul și confiscarea bunurilor - rezultate a unor infracțiuni comise în străinătate, precum și noi metode de cooperare între agențiile naționale ale diferitelor state. Doar existența unui sistem de norme legislative comune poate ajuta instituțiile diferitelor state în cooperarea eficientă în acest domeniu. De asemenea, cooperarea internațională prin intermediul instituțiilor internaționale cu atribuțiuni în acest domeniu (Interpol, Europol, Eurojust etc.) poate contribui la încetarea fenomenelor de spălare a banilor.

În scopul protejării sistemul economic, orice stat are nevoie de un cadru instituțional și legislativ adecvat orientat spre prevenirea și combaterea spălării banilor. Încă de la adoptarea primului Cod Penal au fost incluse prevederi specifice combaterii spălării banilor. Ulterior, legislația din acest domeniu a fost treptat modernizată, de la Legea privind depistarea veniturilor din infracțiuni grave din anul 1993, până la cea mai nouă lege privind prevenirea și combaterea spălării banilor din 2017. Chiar dacă anumite prevederi evoluează, obiectivul central rămâne același – prevenirea și combaterea spălării banilor în scopul protejării drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice, precum și cele ale statului. În vederea realizării acestui obiectiv sunt stabilite o serie de entități raportoare cele mai expuse la fenomenul spălării banilor care au obligația de a aplica măsuri de identificare a persoanelor fizice sau juridice, precum și a beneficiarului efectiv, și a raporta organului specializat în caz că există o suspiciune de spălare a banilor. Printre entitățile raportoare, cele mai importante sunt instituțiile financiare, atât cele bancare, cât și cele nebancare, unitățile de schimb valutar, agenți imobiliari, avocații, notarii publici, etc.

La nivel de instituții, unitatea națională cu atribuții specifice în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor este Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor (SPCSB). Conform legii adoptate la sfârșitul anului 2017, acest serviciu este o autoritate publică care

⁵ Proiect PHARE RO99-IB/JH-02 – Manual de instruire privind combaterea spalarii banilor – 2002, pag12

⁶ Manual de instruire privind combaterea spălării banilor și finanțării terorismului

Dl. Giuseppe Lombardo Dl. Massimo Nardo, Valeria Roversi (UIC) Nicolae Craiu ,Cornel Moldoveanu (ONPCSB),. Laura Banu (ONPCSB) Piero Ricca (UIC), București 2007

funcționează ca organ central de specialitate autonom și independent. Colaboratorii Serviciului sunt implicați în efectuarea de investigații financiare, care constau din verificarea indicilor de suspiciune prezentați de entitățile raportoare. De asemenea, Autoritatea Națională de Integritate (ANI) completează atribuțiile SPSCB în procesul de prevenire și combatere a spălării banilor prin controlul averii și intereselor personale ale persoanelor publice și a celor cu demnitate publică. Totodată, Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale (ARBI) urmărește recuperarea bunurilor obținute ilicit, inclusiv a celor rezultate de pe urma spălării banilor. Astfel, la nivel teoretic, aceste trei instituții ar trebui să asigure punerea în aplicare a unei politici coerente a statului împotriva corupției și spălării banilor și să asigure că evenimente similare celor din perioada 2010 – 2014 să nu se mai repete.

Cadrul legal. Infracțiunea de spălare a banilor este incriminată de legislația Republicii Moldova în Codul Penal de art.243.⁷ Aceasta are următorul cadru constitutiv:

1.Obiectul.

Obiectul juridic special al infracțiunii de spălare a banilor îl formează ***relațiile sociale cu privire la sursa și proveniența licită, precum și la circulația corectă în operațiunile financiare a mijloacelor bănești, a bunurilor sau a veniturilor.***

Obiectul juridic material îl reprezintă *bunurile care constituie venituri ilicite; bunurile destinate, folosite sau rezultate, direct ori indirect, din săvârșirea unei infracțiuni; orice beneficiu obținut din aceste bunuri; - bunurile convertite sau transformate, parțial ori integral, din bunuri destinate, folosite sau rezultate din săvârșirea unei infracțiuni ori din beneficiul obținut din aceste bunuri*⁸.

2.Latura obiectivă .

Elementul material al infracțiunii de spălare a banilor îl reprezintă:

- a) *Acțiunea de convertire de bunuri, care presupune transformarea unui bun sau unei valori într-un alt bun sau altă valoare.* De exemplu, sumele de bani, exprimate în lei, rezultate din valorificarea unor bunuri introduse ilegal în țară, prin acte de contrabandă, sunt schimbate în mijloace de plată străine prin intermediul caselor de schimb valutar.

Convertirea poate să se materializeze și în transformarea fizică a bunurilor prin supunerea acestora unor modificări susceptibile să le schimbe înfățișarea fizică, materială, fără a fi afectată valoarea intrinsecă, a obiectului (de exemplu, schimbarea culorii, seriei și numărului de înmatriculare a unui autoturism furat).

De asemenea, transferul de bunuri desemnează acțiunea de transmitere a unui drept de proprietate sau a unor obligații de la o persoană la alta, respectiv, trecerea dintr-o stare sau dintr-o parte în alta a unei valori, a unui bun sau a unui drept. De exemplu, transferul unor sume de bani dintr-un cont în alt cont în cadrul aceleiași bănci sau de la bancă la o altă bancă. Sunt asimilate transferului de bunuri și actele de vânzare- cumpărare, donațiile, sponsorizările și actele de împrumut.

⁷ CODUL PENAL AL REPUBLICII MOLDOVA

⁸ M.Mutu-Strulea.Analiza juridico-penală a spălării banilor, Chișinău 2006, pag60

Acțiunile de convertire și de transfer de bunuri se întregesc cu o cerință esențială și anume, să fie efectuate în scopul ascunderii sau al disimulării originii ilicite a acestor bunuri, precum și în scopul de a ajuta persoana care a săvârșit infracțiunea din care provin bunurile să se sustragă de la urmărire, judecată sau executarea pedepsei.

b) Acțiunea de tănuire sau deghizarea a naturii reale a provenienței, situării, dispoziției, circulației sau a proprietății bunurilor sau a drepturilor asupra acestora.

Acțiunea de tănuire desemnează ansamblul de fapte concrete prin care se încearcă să se confere un bun rezultat din săvârșirea de infracțiuni, aparența de legalitate, respectiv faptul că bunul a fost dobândit în urma unor operațiuni legale.

Acțiunile de tănuire sau deghizare se pot realiza în fapt prin întocmirea sau obținerea, de către subiectul activ al infracțiunii de spălare a banilor, de documente false privind proveniența, apartenența, dispoziția, circulația sau proprietatea bunului. Astfel, se întocmesc facturi false, documente de transport fictive, se constituie societăți comerciale fictive, se redactează acte de vânzare-cumpărare, donații sau împrumuturi fictive.⁶

c) Acțiunea de a dobândi, deține sau folosi, bunuri provenite din săvârșirea de infracțiuni.

Acțiunea de dobândire desemnează fapta unei persoane de a deține cu orice titlu un bun din categoria celor precizate de lege, cunoscând că acestea provin din săvârșirea de infracțiuni. Deținerea sau folosirea desemnează fapta unei persoane de a se bucura de un bun, de a-l folosi, de a-l întrebuința, și de a-l exploata pe o perioadă determinată sau nedeterminată, temporar sau continuu, dacă acea persoană cunoaște că acel bun provine din săvârșirea unei din infracțiunile

Prin urmare, simpla achiziționare sau deținere a bunului constituie o legalizare a originii lui fără a se fi utilizat inițial metode specifice procesului de spălare de bani.

3. Subiectul – conform art.21, aliniatului (1) al Codului Penal al Republicii Moldova, sunt pasibile de răspundere penală, pentru infracțiunea de spălare de bani, persoanele fizice care, în momentul săvârșirii infracțiunii, au împlinit vârsta de 16 ani.

4. Latura subiectivă, constă în vinovăția sub forma intenției directe, întrucât subiectul activ înfăptuiește acțiunile concrete (convertirea, transferul, tănuirea, deghizarea, dobândirea, deținerea, utilizarea unui bun), cunoscând că bunurile provin din săvârșirea unei infracțiuni, calificate prin scop. Scopul îl reprezintă tănuirea sau deghizarea originii ilicite a bunurilor, sau ajutarea persoanei care a săvârșit infracțiunea din care provin bunurile să se sustragă de la urmărire, judecată sau executare a pedepsei.

Sechestrarea și confiscarea bunurilor provenite din săvârșirea infracțiunii de spălare a banilor.

Prin spălarea banilor produsele obținute din diferite activități cu caracter infracțional sunt reintroduse în ciclul economic legal. Pentru a descuraja activitățile de criminalitate organizată este necesar ca infractorii să fie deposedați de produsele infracțiunii.

Sechestrarea unui bun reprezintă interzicerea temporară a transferului sau mișcării bunului aflat în posesia sau proprietatea unei persoane, în baza unei decizii date de către o autoritate de aplicare a legii. Această măsură are caracter provizoriu și poate fi revocată dacă dispar

temeiurile care au stat la baza luării acesteia. De asemenea, are ca scop garantarea executării obligațiilor cu caracter patrimonial, în cazul condamnării inculpatului printr-o hotărâre judecătorească definitivă.

În literatura de specialitate, cu referire la acest subiect, se vorbește și despre existența a trei feluri de sechestr: a) sechestrul simplu; b) sechestrul cu aplicare de sigilii; c) sechestrul cu ridicare⁹. Sechestrul simplu este o varietate a sechestrului executor care se distinge prin aceea că nu comportă deposedarea debitorului de bunurile sechestrate, acestea continuând să rămână în folosința sa. Sechestrul cu aplicare de sigilii reprezintă o varietate a sechestrului executor caracterizată prin aceea că odată cu declararea bunurilor ca sechestrate organul de executare aplică sigiliul corpului executorilor judecătorești, fie pe fiecare bun sechestrat în parte, fie pe ușa încăperii sau a dulapului în care a depozitat toate aceste bunuri. Sechestrul cu ridicata presupune varietatea sechestrului executor, presupunând predarea bunurilor sechestrate în custodie, până la valorificarea lor prin vânzare silită.⁹

Confiscarea reprezintă sancțiunea dispusă de instanță, prin care o persoană este deposedată de bunuri, ca urmare a săvârșirii unei infracțiuni. Legea penală a Republicii Moldova cunoaște două tipuri de confiscare: **specială** și **extinsă**.

Confiscarea specială constă în trecerea silită și gratuită în proprietatea statului a anumitor lucruri ce aparțin persoanei care a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală, a căror deținere de către făptuitor, datorită naturii lor ori datorită legăturii acestora cu fapta, prezintă pericolul săvârșirii unor noi fapte prevăzute de legea penală. Confiscarea specială este o sancțiune de drept penal și constă în scoaterea forțată din patrimoniul celor care le dețin și trecerea în patrimoniul statului a lucrurilor anume determinate prin lege. Măsura confiscării speciale luându-se cu privire la anumite lucruri are caracter „in rem” și produce efecte față de orice persoană la care s-ar găsi lucrurile confiscate, care va trebui să le predea organelor competente. Cauza care determină luarea măsurii de siguranță a confiscării speciale o reprezintă starea de pericol ce decurge din deținerea unor lucruri care au legătură cu săvârșirea infracțiunii ori care ar putea fi folosite la săvârșirea de fapte prevăzute de legea penală în viitor¹⁰. În conformitate cu alin.(1) art.106 CP RM, *confiscarea specială constă în trecerea, forțată și gratuită, în proprietatea statului a bunurilor (inclusiv a valorilor valutare) utilizate la săvârșirea infracțiunilor sau rezultate din infracțiuni. În cazul în care bunurile utilizate la săvârșirea infracțiunilor sau rezultate din infracțiuni nu mai există sau nu se găsesc, se confiscă contravaloarea acestora. Potrivit alin.(2) art.106 CP RM, sunt supuse confiscării speciale bunurile: rezultate din fapta prevăzută de Codul penal, precum și orice venituri de la aceste bunuri, cu excepția bunurilor și veniturilor care urmează a fi restituite proprietarului legal; folosite sau destinate pentru săvârșirea unei infracțiuni, dacă sunt ale infractorului; date pentru a determina săvârșirea unei infracțiuni sau pentru a-l răsplăti pe infractor; dobândite prin săvârșirea infracțiunii, dacă nu urmează a fi restituite persoanei vătămate sau nu sunt destinate pentru despăgubirea acesteia; deținute contrar dispozițiilor legale; convertite sau transformate, parțial sau integral, din bunurile rezultate din infracțiuni și din veniturile de la aceste bunuri; folosite sau destinate pentru finanțarea*

⁹ Dascălu Mihail. Exercițiu suplimentar la tema sechestrului. Revista Națională de Drept. Nr. 11, noiembrie 2003, p. 26 (24-27)

¹⁰ DECIZIA-CADRU 2005/212/JAI A CONSILIULUI din 24 februarie 2005 privind confiscarea produselor, a instrumentelor și a bunurilor având legătură cu infracțiunea. <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32005F0212:RO:HTML> (accesat: 26.04.2016).

terrorismului.¹¹ Suplimentar măsurii de siguranță „confiscarea specială” (art. 106 din Codul penal), prin Legea nr. 326 din 23 decembrie 2013, Codul penal a fost completat cu art.106 cu indicele 1 CP RM, prin care a fost instituită „confiscarea extinsă”. Conceptul „**confiscare extinsă**” permite confiscarea bunurilor provenite din infracțiuni, fără a fi necesară dovedirea pentru fiecare bun în parte a legăturii nemijlocite existente între infracțiunea care conduce la condamnare și bunul confiscat. Preluarea în dreptul intern a confiscării extinse presupune reglementarea acelor cazuri exprese și limitativ prevăzute, în care desfășurarea de către o persoană în mod constant pe o anumită perioadă de timp de activități cu caracter infracțional de o gravitate sporită, cumulată cu lipsa altor venituri licite, este considerată ca fiind în probatoriu suficient pentru a permite instanței să constate caracterul ilicit al veniturilor obținute pe perioada derulării activităților cu caracter infracțional [5].

Condamnarea infractorului este o condiție pentru incidența confiscării extinse, în timp ce în cazul confiscării speciale această condiție lipsește, măsura putând fi dispusă chiar și în unele dintre cazurile în care fapta în concret nu este infracțiune [4]. Condamnarea pentru săvârșirea uneia dintre infracțiunile concrete este o cerință pentru confiscarea extinsă, ceea ce face ca această măsură să aibă o sferă de incidență mai restrânsă decât măsura confiscării speciale, care se poate lua, indiferent de natura faptei prevăzute de legea penală săvârșită. Dacă nu ar fi existat dispozițiile privind confiscarea extinsă, în toate cazurile în care o persoană condamnată ar fi dobândit bunuri din activități infracționale, acestea urmau să fie confiscate, indiferent de perioada de timp în care au fost dobândite. În cazul ambelor măsuri de siguranță – confiscarea specială și confiscarea extinsă – prin luarea acestora trebuie să fie înlăturată o stare de pericol și să se preîntâmpine săvârșirea de noi fapte prevăzute de legea penală. Măsura confiscării extinse are ca obiect numai „bunuri care provin din săvârșirea anumitor infracțiuni” printre care se regăsește și infracțiunea spălării banilor, în timp ce măsura confiscării speciale are ca obiect „bunuri destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni sau din simple fapte prevăzute de legea penală”.¹²

Confiscarea și recuperarea activelor deținute de infractori constituie un mod foarte eficient de a combate criminalitatea organizată, deoarece împiedică utilizarea averilor infractorilor ca sursă de finanțare pentru alte activități cu caracter infracțional. Pentru a fi eficientă, orice încercare de prevenire și combatere a crimei organizate trebuie să se concentreze pe identificarea, urmărirea, înghețarea sau sechestrarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunii.

Concluzii: Infracțiunea de spălare a banilor presupune un complex de activități, procedee, tehnici și metode dintre cele mai rafinate, de aceea luarea măsurilor de siguranță cum este confiscarea specială și cea extinsă contribuie la combaterea acestui fenomen infracțional. Spălarea banilor închide, practic, cercul infracțional, care începe cu săvârșirea uneia sau unora din infracțiunile prevăzute de lege, continuă cu obținerea produsului financiar (bani murdari) și se finalizează prin spălarea acestui produs, prin utilizarea unor procedee, tehnici și scheme mai simple (de exemplu, scoaterea fizică a banilor peste hotare) sau mai complexe (de exemplu, utilizarea circuitelor financiar-bancare). Strategiile de spălare a banilor includ tranzacții care prin volum sunt foarte profitabile și deci, atractive pentru instituțiile legale sau

¹¹ (art. 106 din Codul penal), prin Legea nr. 326 din 23 decembrie 2013

¹² NOTA INFORMATIVĂ la proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

http://www.justice.gov.md/public/files/transparența_in_procesul_decizional/NI_L_mod_AL_anticonuție_07-10-2013.pdf.

alte persoane juridice folosite ca intermediari de către persoanele fizice care doresc să transforme bunurile obținute din infracțiuni în fonduri curate.

La fel ca fenomenul corupției, spalarea banilor ne afectează pe toți, având uneori consecințe sociale și politice destul de grave. Aceasta destabilizează economia Republicii Moldova, compromite integritatea instituțiilor statului și destabilizează sistemului financiar. În rezultat, creșterea și dezvoltarea economică este afectată, tandemul corupție – spalare de bani fiind atât o cauză, cât și o consecință a sărăciei atât din RM, cât și din alte țări. Mai mult decât atât, în lipsa unor măsuri adecvate, fenomenul corupției și spalării banilor se poate transforma într-un cerc vicios care cu greu poate fi combătut. Pe de o parte spalarea banilor pune la dispoziția grupurilor de crimă organizată resursele financiare necesare pentru a întreprinde activități ilicite generând astfel corupție, pe de altă parte corupția generează resurse care ulterior urmează a fi ”spalate”. Pentru Republica Moldova, spalarea banilor a devenit un subiect de mare actualitate în măsura în care, relativ recent, sistemul bancar național a fost tinta unor ample evenimente de acest gen.

Referințe bibliografice:

1. (art. 106 din Codul penal), prin Legea nr. 326 din 23 decembrie 2013
2. CODUL PENAL AL REPUBLICII MOLDOVA
3. Dascălu Mihail. Exercițiu suplimentar la tema sechestrului. Revista Națională de Drept. Nr. 11, noiembrie 2003, p. 26 (24-27)
4. DECIZIA-CADRU 2005/212/JAI A CONSILIULUI din 24 februarie 2005 privind confiscarea produselor, a instrumentelor și a bunurilor având legătură cu infracțiunea. <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32005F0212:RO:HTML> (accesat: 26.04.2016).
5. Directivele Consiliului 91/308/EEC din 10 Iunie 1991 și 2001/97/EC din 4 Decembrie 2001
6. Drept bancar și valutar -Dr.Florescu Viorel, București 2006
7. GAFI- Ce înseamnă spalarea de bani – Editie Revizuita, Octombrie 2003
8. Manual de instruire privind combaterea spălării banilor și finanțării terorismului Dl. Giuseppe Lombardo Dl. Massimo Nardo, Valeria Roversi (UIC) Nicolae Craiu, Cornel Moldoveanu (ONPCSB), Laura Banu (ONPCSB) Piero Ricca (UIC), București 2007
9. M.Mutu-Strulea. Analiza juridico-penală a spălării banilor, Chișinău 2006, pag 60
10. NOTA INFORMATIVĂ la proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative. http://www.justice.gov.md/public/files/transparenta_in_procesul_decizional/NI_L_mod_AL_antikoruptie_07-10-2013.pdf.
11. Petruț Ciobanu, Infracțiuni Financiar Bancare, Editura Rosse Internațional, București, 2012, pag. 113.
12. Proiect PHARE RO99-IB/JH-02 – Manual de instruire privind combaterea spalării banilor – 2002, pag 12

